

A Vérteshegység erdőfeltárási alapterve

BOGÁR ISTVÁN erdőmérnök, ERDŐTERV

Földrajzi tájegységeink összefüggésében jól megtervezett és kiépített erdőfeltáráshálózat ma már kétségbe nem vonhatóan alapját képezné az ott folyó erdőgazdálkodási munkáknak. Biztosítaná a korszerű és belterjes erdőgazdálkodás lehetőségeit, meghatározná a fahasználatok foganatosításának rendjét és ezzel hatást gyakorolna az erdőművelési teendők elvégzésére is. A faanyagmozgatási — elsősorban a közelitési — költségek minimálisra csökkentése a feltáráshálózat gazdaságos kiépítése esetén a legnagyobb megtakarítást eredményezi az erdőgazdasági munkáknál.

Földrajzi tájegységeink feltáráshálózatának megtervezése éppen ezért nagy horderejű feladat, megépítése hosszú időt és nagy beruházási költségeket vesz igénybe, így egyszerre meg nem valósítható. Az elmúlt 13 esztendőben egyre fokozódó mértékben történtek erdőterületeket feltáró erdőgazdasági út- és erdei vasút építések, mégis azt mondhatjuk akár országos viszonylatban, akár egyes földrajzi tájegységeken belül gondolkodva: *erdőterületeink feltárása a mai napig sincsen megoldva!*

Az erdőfeltárás jelentőségét itt nem célom részletesen kifejteni, bár az sajnos még nem annyira elfogadott kérdés, mint pl. a gyorsan növő fafajok telepítésének, rossz-rontott állományok átalakításának, nagyobb iparifa kihozatal elérésének stb. kérdései. Az erdőfeltárás jelentőségét ma már talán senki nem vonja kétségbe, mégis úgy hiszem, nem teszünk érdekében ténylegesen annyit, hogy abból ennek az erdőgazdasági munkaterületnek jelentősége felismerhető volna.

Nincsenek kidolgozott erdőfeltárási elképzeléseink — távlati terveink —, amelyek feladata lenne a földrajzi tájegységek feltárási kérdéseit összefüggéseikben megvizsgálni és a feltárás célszerű és gazdaságos megvalósítását tervszerűen biztosítani.

E téren az első kezdeményező lépések 1956-ban a vértesi földrajzi tájegység területén (Vérteshegység és az Észak-Pannonhát császári része) történtek meg, aminek eredményeképpen 1957-ben elkészült az ERDŐTERV-nél a „*Vérteshegység erdőfeltárási alapterve*“.

A következőkben rövid áttekintést kívánok adni a megvizsgált földrajzi tájegység erdőfeltárási helyzetének eddigi alakulásáról, s ennek alapján általánosságban is megismerhető lesz az erdőfeltárási alaptervek célja és feladata.

A vértesi földrajzi tájegység erdőterületei 1954 előtt különböző erdőbirtokosokhoz tartoztak, így az erdei utak és vasutak építését itt is magánérdekek határozták meg. Ezek az utak és vasutak legtöbbször öncélúak voltak; nem illeszkedtek sohasem az erdőterület olyan feltáráshálózatává, amely az egész földrajzi tájegység feltárási problémáit átfogóan és alapvetően megoldotta volna. Ez akkor nem is volt elérendő cél. Fakitermelésekhez a pillanatnyi követelményeknek legjobban megfelelő és legkifizetőbb szállítási eszközt, a keskenynyomtávú erdei vasutakat építették és a termelések befejeztével fel is szedték őket. Bányák közelében bányautak épültek. Állami közforgalmú utak is átszelték a földrajzi tájegység erdőterületét.

1954 után az erdők állami tulajdonba és kezelésbe kerültek. Ekkor a földrajzi tájegység kezdetleges feltáráshálózatában nagy hiányosságok és

nehézségek mutatkoztak. Utak, de főként erdei vasutak addig már felhagyott nyomvonalai mentén letarolt erdőterületek rossz-rontott állományokkal és a távolabb eső, nehezebben elérhető helyeken feltáratlan, vágás-érettséghez közelálló, sok helyen túltartott — főleg bükk — állományok maradtak fenn.

Az erdőgazdaság az elmúlt 13 esztendő alatt leggyakrabban az éppen előtte álló napi fahasználati feladatok azonnali megoldására kezdeményezett út — esetleg erdei vasút — építést. Ezek alapján a vértesi erdőterületek főfeltárása bár központi irányítással, de nem kidolgozott, átfogó távlati feltárási terv alapján történt. A tervezési feladatok is a földrajzi tájegységnek csak egy-egy meghatározott részére vonatkoztak. Az erdőgazdaság is végzett kisebb feltárási munkákat, ennek azonban ma már komoly jelentőségük nincsen, sőt időközben meg is szűntek. Így alakult ki a vértesi földrajzi tájegység feltáráshálózatának mai képe.

A vértesi földrajzi tájegység területén nagy erdőművelési és fahasználati feladatokat kell megoldani, amelyek a jelenlegi feltártság mellett nagy nehézségek elé állítják az erdőgazdaságot, és akadályozzák a belterjes erdőgazdálkodást. Hazánk jelenlegi erdősültsége elengedhetetlenül éppen ezt kívánja meg tőlünk; viszont belterjes erdőgazdálkodás még csak el sem képzelhető az erdőterületek kellő arányú feltárása nélkül.

Ezért minden földrajzi tájegység erdőterületéről olyan összefüggő feltáráshálózat megtervezése szükséges, amely az erdőgazdálkodás minden egyes teendőjéhez szükséges térbeli rendet célszerű és gazdaságos telepítéssel biztosítani tudja, s ez azután távlati értelemben elérendőnek tekinthető.

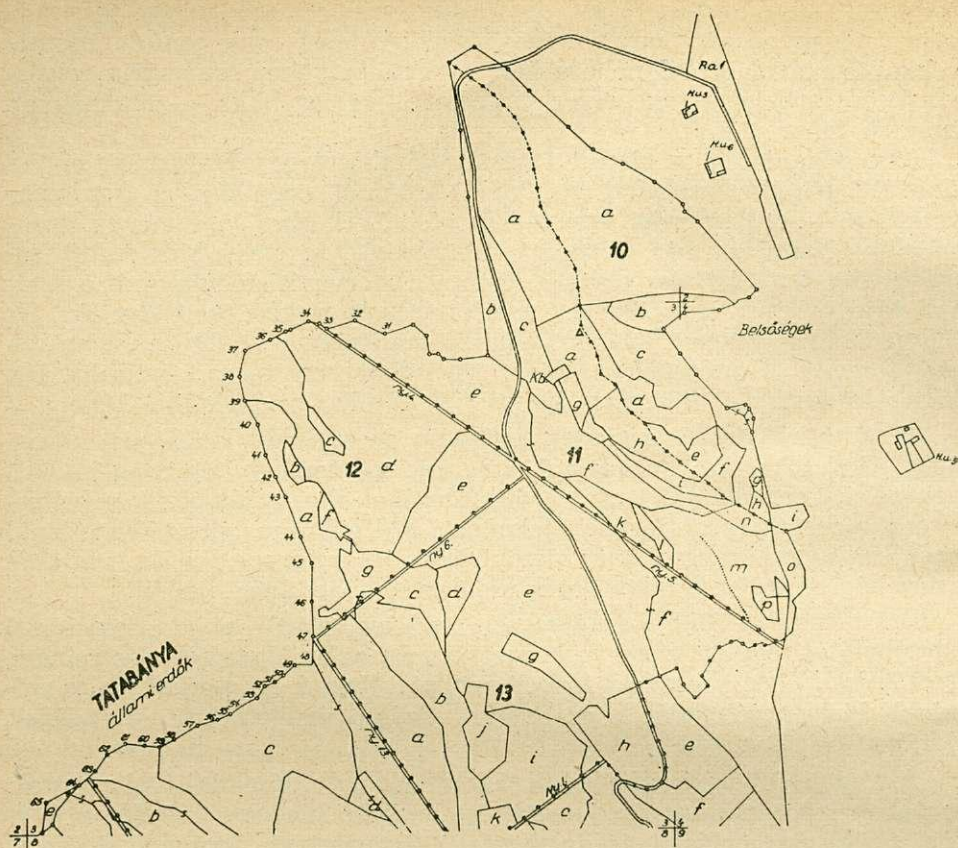
A távlati feltárási terveket tartalmazzák az erdőfeltárási alaptervek.

Az erdőfeltárási alapterv valódi értelemben „alapterv”, amely a földrajzi tájegység geológiai és domborzati viszonyainak ismeretével, erdőgazdasági üzemtervi adatainak feldolgozásával, az erdőgazdálkodási kérdések és feladatok áttekintésével, a meglévő MÁV feladóállomási és erdei rakodók, helyi faanyag feldolgozó üzemek, erdei utak és vasutak, erdészeti épületek, erdőgazdasági szervezeti beosztások, üzemi települések felvételével és térképi ábrázolásával felülbírálja a tájegység jelenlegi feltártságát. Távlati tervezéssel megállapítja az elérendő feltártsági fokot, a feltárás megvalósításához időrendi csoportosítást és besorolást ad, továbbá alapul szolgál adataival más erdőgazdasági (erdőművelési, fahasználati, gépesítési, épülettelepítési stb.) távlati fejlesztési tervezések elvégzéséhez is.

Az erdőfeltárási alaptervben megtervezendő feltáráshálózat tehát egyes földrajzi tájegységeken belül elterülő egy, esetleg több erdőgazdaság erdőterületeinek vágásterületig történő feltárását összefüggően oldja meg, és a megvalósítási időpontoktól függetlenül mindenkor biztosítja egy-egy kivitelezésre kerülő objektum vonalvezetésének beleilleszkedését az ottani feltáráshálózatba, illetve előre rögzíti a megfelelő továbbfejlesztési lehetőségeket.

A vértesi földrajzi tájegység erdőfeltárási alapterve kísérleti munka eredményének tekinthető. Hazánkban ilyen irányú munka még nem volt, sőt a külföldi irodalomban sem lelhető fel. Így 1956-ban az ERDŐTERV alaptervkészítő csoportjának úttörő munkát kellett elkezdenie, hogy azután a Vérteshegység erdőfeltárási alapterve alapul szolgáljon más

1. ábra

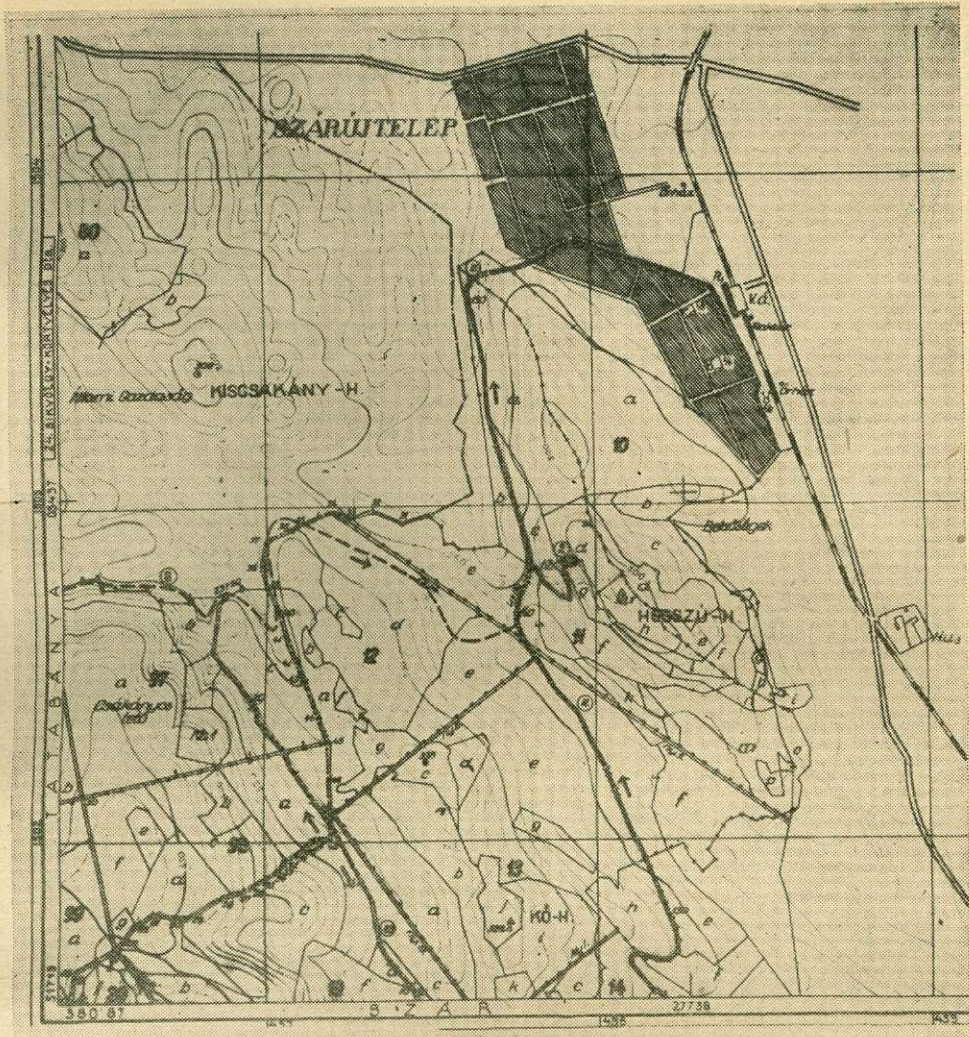
erdőfeltárási alaptervek készítéséhez feltétlenül szükséges távlati tervezési irányelvek és módszerek kialakításához.

A *Vérteshegység erdőfeltárási alapterve* — vázlatos ismertetést adva róla — 4 részből áll:

1. Vérteshegység erdőfeltárási alaptervének leíró része 1—15. sz. táblázatokkal.
2. Vértesi földrajzi tájegység I. sz. domborzati, II. sz. gravitációs átnézeti térképei, III. sz. elérendő feltárási állapotát feltüntető alaptérképlapjai.
3. Vérteshegység erdőfeltárási alaptervének leltárai a meglévő MÁV feladóállomási rakodókról, I—II. o. erdőgazdasági feltáróutakról és az erdőgazdaság által használt idegen kőpályás vagy műburkolatú utakról, erdei földutakról, kőbányákról és jegyzéke a magasépítési létesítményekről.
4. Vértesi földrajzi tájegység IV. sz. üzemtervi átnézeti térképe, V. sz. jelenlegi feltártságát feltüntető alaptérképlapjai, VI. sz. közlekedésfejlesztési átnézeti térképe.

A munka elkezdésekor az alapterv összeállításához a problémák egész sorát kellett megoldani, lehetőségek között választani, vagy új megoldási

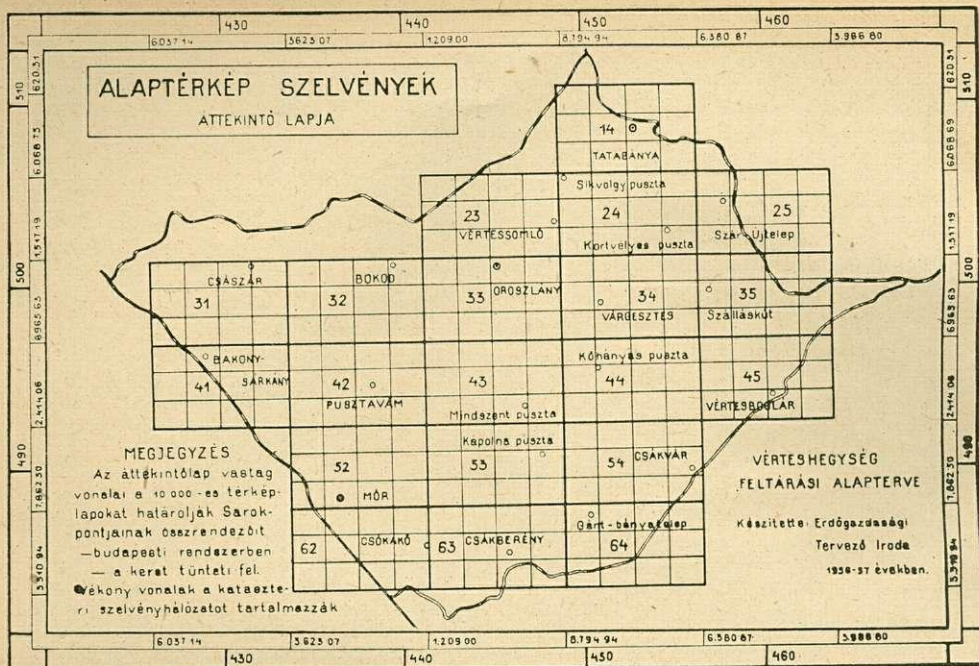

2. ábra

formákat hozni. Ezek közül csak a legfontosabb kérdésekre kívánok röviden rámutatni.

Földrajzi tájegységeink feltáróhálózatának megtervezéséhez az *egész vizsgált területet ábrázoló összefüggő térképekre van szükség*, olyan térképekre, amelyeken az erdőterület határain, gazdasági beosztásán, az erdőgazdálkodás számára jelentős vonalakon (utak, patak, nyiladékok stb.) kívül fel vannak tüntetve az erdőterületeken kívüli közlekedési utak, az erdőterületeket azokhoz bekötő földutak, MÁV vasútvonalak, feladóállomási rakodók, községek, települések, folyók, építési anyag nyerőhelyek stb., valamint a domborzati alakulatokat szemléltető rétegvonalak is. Ilyen térkép nem állt rendelkezésre. Az erdőrendezések üzemi térképei ismeretesek. Méretarányuk 1:10 000. Rétegvonalak nélkül, községhatárok szerinti széttagoltsággal készülnek, csak az erdőgazdasági területek és

3. ábra

létesítmények ábrázolását adják. Feltérési tervezésekhez nem használható fel (1. sz. rajzábra). Rendelkezésre álló rétegvonalas térképek 1:25 000, vagy 1:50 000 méretarányúak. Ezek a méretarányok az üzemítérképek gazdasági vonalainak ábrázolására nem alkalmasak.

Igy alakultak ki az ún. alaptérképlapok (III. és V. sz. térképlap sorozat) 1 : 10 000 méretarányval, az üzemi térképek összedolgozásaképpen, az 1 : 25 000 méretarányú térképek szükséges vonalainak és rétegvonalainak áthordásával (2. sz. rajzábra).

Erdőterületeink gazdasági és domborzati viszonyainak egy térképen történő ábrázolását jelentős lépésnek kell tekinteni. Felhasználása a feltérési munkákon túlmenően kiterjed az erdészeti teendők egyéb gyakorlati és tudományos vonalaira is. Megállapítjuk ugyanakkor azt is, hogy e feladatot a rendelkezésre álló idő és lehetőségek megszabta pontosság határain belül lehetett csak megoldani, ezért az elkészült rétegvonalas alaptérképlapokat a domborzati viszonyokról csak jó tájékoztatást nyújtó térképeknek tekintjük. Nem férhet kétség a kérdés időszerűségéhez és fontosságához. Biztosítani kell a lehetőségeket az 1:10 000 méretarány-nak megfelelő pontos kivitel megoldásához. Véleményem szerint ez az erdőrendezéssel kapcsolatos térképezési munkák feladata lenne.

Az alaptérképlapok alkalmasak a feltérőhálózat megtervezéséhez szükséges üzemtervi adatok ábrázolására, gravitációs csoportok és egységek kialakítására, a feltérőhálózat vágástérig terjedő elemeinek megtervezésére, egyéb erdőgazdasági adatok és objektumok térképi ábrázolására.

Az alaptérképlapok 12 db kataszteri öles szelvénylappból állanak és 6000 kat. hold, azaz 3,452,78 ha nagyságú területet tüntetnek fel.

Az alaptérképlapok méretarányát talán kifogás érheti, hogy nehezen

áttekinthetők, erdőgazdasági előnyeit azonban ez nem szoríthatja háttérbe. Az alaptervek áttekinthetőségét az 1:50 000-es átnézeti térképek biztosítják. Az alaptérképlapok kezelésére pedig az egyes lapokon feltüntetett csatlakozási megnevezések és az áttekintőlap szolgálnak (2. és 3. sz. rajzabrák).

Az alapterv-készítés feladata volt helyszíni bejárásokkal és felvételekkel *felmérni a vértesi földrajzi tájegység erdőterületének jelenlegi feltártsági állapotát*. A felvételi munkák kiterjedtek:

1. *MÁV feladóállomási rakodókra*: rakodók leírása, rakodói épületek, rászállító utak megjelölése, fejlesztési lehetőségek, rakodó jövőbeni helyzetének felmérése.
2. *I—II. o. erdőgazdasági feltáróutakra és az erdőgazdaság által használt idegen utakra*: utak helyrajzi megjelölése, műszaki jellemzők (úthossz, koronaszélesség, felépítmény, emelkedési viszonyok, kanyarulati viszonyok, műtárgyak), állapot leírás (útpálya, vízvezetés, műtárgyak), útfenntartás, egyéb megjegyzések (építés éve, vasúti keresztezések stb.).
3. *Földutakra*: 2. ponthoz hasonlóan.
4. *Kőbányákra*: kőbánya helyrajzi megjelölése, leírása, művelője, kőanyag minősége, felhasználhatósága, bánya elérhetősége.

A felmérési munkákra két okból volt szükség. Az elkészített leltárak a javasolt feltáróhálózat kiépítéséig segítséget fognak nyújtani az erdőgazdaságnak az évi faanyagmozgatási tervek összeállításához, a fenntartási és felújítási munkák megtervezéséhez; másrészt az új feltáróhálózat gazdaságos megtervezése a meglévő adottságok ismerete és értékelése nélkül nem lehetséges.

Az új feltáróhálózat kialakításához *előre meg kell határozni a területre jellemző tényezők gondos figyelembevételével a földrajzi tájegység optimális feltártságát, vagyis a feltáróhálózat sűrűségének gazdaságos mértékét*, a feltáróhálózat elemeinek — MÁV feladóállomások, utak, vasutak, kötélpályák, rakodók stb. — tervezésének, építésének, fenntartásának, a faanyagmozgatás technológiájának leg gazdaságosabb formáit. Célszerűnek látszik az optimális feltártság meghatározására hazai viszonylatban érvényes képletet, vagy képleteket kidolgozni, a feltártság fokát pedig számszerűen kifejezni, mert így a tájegységek, azokon belül gravitációs csoportok és egységek egymáshoz viszonyított feltártsága nyilvánvalóvá válna, sőt ez a megvalósítás az időrendi besorolásánál is támpontot nyújtana. Természetesen ez igen széleskörű felkészültséget és nagy tapasztalatot igénylő feladat, ami sajnos megoldva még nincs, bár igen hasznos lenne.

A vértesi földrajzi tájegység erdőfeltárási alapterv készítésénél ezért nem indulhattunk ki az elérendő feltártság előre meghatározott mértékéből, hanem megfordított sorrendben az elérni kívánt eredményekből állapítottuk meg az új feltáróhálózatot, vagyis a megvalósítandó feltártság mértékét. Célul tűztük ki a faanyag mozgatásánál a közelítési távolság 500 fm-re történő lecsökkentését, a kiszállítás jelenlegi terepjellegű útvonalait profilírozott föld-, javított földutakká, esetleg kisebb teherbírású kőpályás utakká kiépíteni, továbbá a faanyagmozgatás irányvonalait (helyi ellátás, távolsági szállítások) kialakítani és a tájegység minden egyes erdőrészletének elérhetőségét biztosítani.

A kitűzött célt reálisnak és a gazdaságosság határán belül lévőnek

fogadtuk el és belőle kiindulva terveztük meg az eléréséhez szükséges feltáróhálózatot.

A tervezett feltáróhálózat a vértesi földrajzi tájegység területén a faanyagmozgatási távolságokat a következőképpen változtatja meg:

Sor- szám	Faanyagmozgatási szakasz	Jelenlegi állapot		Tervezett állapot	
		Út minőség	km	Út minőség	km
1.	Közelítés	Vágásterület	0,6	Vágásterület	0,5
2.	Kiszállítás	Földút, kocsiapás	5,0	Prof. földút, javított föld- út	1,5
3.	Szállítás	Makadám-, műburko- latú út	14,1	Makadám-, műburko- latú út	11,2
Vágásterülettől fel- és leadóhelyig			19,7		13,2

A feltártság mértékét a feltáróhálózat sűrűsége alapján a területegységre eső feltáróvonalhossz nagyságával, vagy ennek reciprokéval fejeztük ki. A feltáróvonal hosszába csak a kiszállítás és szállítás erdőterületen fekvő úthosszait vettük, de még így csak megközelítő meghatározásnak és hozzávetőleges összehasonlításnak tartjuk a feltártság ily módon történő kifejezését. Egy földrajzi tájegység feltártságát ui. több tényező befolyásolja a feltáróhálózat sűrűségén kívül pl. domborzati viszonyok, üzemmód, anyagmozgatási — főleg közelítési — technika fejlettsége stb. Ezért a feltártság mértékének számszerű kifejezését még nem tartjuk lezárt kérdésnek.

A vértesi földrajzi tájegység 28 387 ha erdőterületének feltártságára a következő mutatószámokat állapítottuk meg:

Sor- szám	Út jellege és minősége	Jelenlegi állapot			Tervezett állapot		
		hossz. km	fm/ha	ha/km	hossz. km	fm/ha	ha/km
1.	I—II. o. erdőgazdasági feltáró út	41,4	2,4	413	107,6	4,7	210
	Makadámút				27,3		
2.	Állami közforgalmú- és bányautak	27,3			27,3		
3.	III. o. erdőgazdasági feltáróút	11,8	0,4	2,406	233,3	8,3	121
	Prof. föld-, jav. földút						
Összesen és átlagosan		80,5	2,8	353	368,2	13,0	77

A feltáróhálózat útjainak kiépítési jellegét a feltárt erdőterület nagysága, a tervezett faanyagmozgatási technológia határozták meg, továbbá különleges erdőgazdálkodási indokok, pl. kezelési kérdések, erdészeti üzemi települések összekötése, bekötése stb. A vértesi földrajzi tájegység erdőfeltárási alaptervében a szállítás meglévő és tervezett útvonalaihoz — I—II. o. erdőgazdasági feltáróutakhoz — megállapítottuk az utak km

hosszegységére eső évi nettó fatömeget és a feltárt erdőterület nagyságát. Ugyanezt tudnunk kell a kiszállítás III. o. erdőgazdasági feltáróútjairól is. Több tapasztalati adatra és kutató munkára van azonban még szükség, hogy a feltáróhálózatok elemeinek gazdaságos és célszerű jellegét a fenti adatok alapján eldönthessük. E kérdés különben szorosan kapcsolódik a feltártság optimális mértékének meghatározásához.

Építési időrendi sorrend megállapítása az erdőterületek 20 éven belül várható hozadéka alapján történt. Elsősorban biztosítani kell a főszállítási irányok kiépítését, ezután következhetnek az egyéb szállítási és kiszállításra szolgáló feltáró utak építési besorolásához 5 vagy 10 éves általános vágásterv készítése látszik célszerűnek és ezek alapján lennének pontosabban összeállíthatók — a makadámutak kiépítésével teljes összhangban — az évi építési tervek.

Az új feltáróhálózat gazdaságosságának pénzügyi kimutatása a vértesi földrajzi tájegység erdőfeltárási alaptervében nem készült el. Az alapterv részletesen felsorolja a megépítendő beruházásokat, tárgyalja azok legfontosabb építési adatait (úthossz, fejtendő földtömeget, útburkolat, műtárgyak), ismerteti az erdőterületek feltárásának kihatását az erdőgazdálkodásra. Nem fejezi ki azonban, hogy a tervezett feltárás megvalósítása pénzügyben milyen terheket jelent és milyen előnyöket fog majd a jövőben biztosítani. Kétségtelen, ezt az első erdőfeltárási alapterv hiányosságának lehet tekinteni, és okát a kérdés nehéz megfoghatóságában adhatjuk. Tapasztalati adatainkkal meg tudjuk állapítani a várható építési költségeket, a faanyagmozgatás költségeinek alakulását beruházás előtt és után, számításba lehet venni a fenntartási költségeket is. Bizonyos mértékig kalkulálhatunk a jobb feltártsággal jelentkező fatömeg és érték növekedéssel, az úthálózat kiépítésével járó termelést közvetlen szolgáló erdőterület-veszteséggel, azonban a gazdasági előnyök nagy részét pl. erdőművelési, védelmi, kezelési kérdések, gépesítési lehetőségek, gépieszközök jobb kihasználása stb. pénzügyben jelenleg kifejezni elfogadható módon nem tudjuk, ehhez az erdőszeti gazdaságtan és az erdőértékszámítástan anyagának korszerű alapokra helyezett kidolgozása és ismerete szükséges.

A vértesi földrajzi tájegység erdőfeltáróhálózatának megtervezéséhez kitűzött célunk gazdaságosságát a következő leegyszerűsített számítás nagy biztonsággal megállapított eredménye is mutatja:

1. *A feltáróhálózat építési és tervezési költségei:*

a) MÁV feladóállomási rakodók 4 helyen	—	3 000 mFt,
b) I—II. o. eg. feltáróutak 66,2 km	— — —	26 480 mFt,
c) III. o. eg. feltáróutak 221,5 km	— — —	22 150 mFt,
		<hr/>
		51 630 mFt,
d) Tervezés 5%	— — — — —	2 580 mFt.
		<hr/>
Összesen	— — —	54 210 mFt,

2. *Faanyag mozgatási költségek a jelenlegi feltártság mellett és a tervezett feltárás esetén:*

Üzemtervek 1957. június 30-i állapotra átszámított adatai alapján várható vágásérett fatömeg:

túltartott — — — — — — — —	914 611 m ³
1—10 éven belül — — — — — — — —	655 871 m ³
11—20 éven belül — — — — — — — —	675 349 m ³
előhasználat — — — — — — — —	400 873 m ³
	<hr/>
	2 646 704 m ³
— 10% kitermelési apadék — — — — — — — —	264 670 m ³
	<hr/>
20 éven belüli nettó fatömeg: — — — — — — — —	2 382 034 m ³
Évenként leszállításra kerülő fatömeg — — — — — — — —	119 000 m ³
Anyagmozgatási költségek:	

Sorszám	Anyagmozgatási szakasz	Feltáráshálózat kiépítése előtt				Feltáráshálózat kiépítése után			
		anyagmozgatási eszköz	távolság km	költség		anyagmozgatási eszköz	távolság km	költség	
				1 m ³	összes			1 m ³	összes
				Ft	m/Ft			Ft	m/Ft
1.	Közelítés	Fogat	0,6	23,00	2,737	Fogat	0,5	19,00	2,261
2.	Kiszállítás	Láncfalpas és gumibroncos vontató	5,0	37,50	4,463	Gumibroncos vontató, tehergépkocsi	1,5	12,50	1,488
3.	Szállítás	Gumibroncos vontató, tehergépkocsi	14,1	38,00	4,522	Tehergépkocsi	11,2	28,00	3,332
		Évenkénti faanyagmozgatási költség		98,50	11,722			59,50	7,081

A táblázatban a fel- és leterhelések költségei nem szerepelnek. Feltáráshálózat kiépítése után az anyagmozgatási költségeket a beruházások értékcsökkenési leírásai és az évenként jelentkező fenntartási összegek emelik.

A faanyagmozgatás évi költsége feltárás esetén — — 7081 mFt.

Évi értékcsökkenési leírás:

MÁV feladóállomási rakodók 3,5% — — 105 mFt.

I—II. o. eg. feltáróutak 2,0% — — — 530 mFt.

III. o. eg. feltáróutak 2,0% — — — — 443 mFt. 1078 mFt.

Évi fenntartási költség:

MÁV feladóállomási rakodók 1,5% — — 45 mFt.

I—II. o. eg. feltáróutak 1,63% — — — 432 mFt.

III. o. eg. feltáróutak 3,06% — — — — 678 mFt. 1155 mFt.

Összesen: — — 9314 mFt.

3. A feltáráshálózat gazdaságossági számításának eredménye:

Évenként jelentkező megtakarítás 20 éven keresztül: 2408 mFt.

A tervezett feltáráshálózat építési költsége, 54 210 mFt, tehát 23 éven belül fog visszatérülni. Ez a megtakarítás egyedül a faanyagmozgatási viszonyok kedvezőbbé tétele folytán fog jelentkezni. 23 év alatt amortizálni fogja a feltáráshálózat megvalósításához hitelezett beruházási összegeket és azok „kamataként“ építés utáni állapotban fenntartott, korszerű feltáráshálózatot fog adni az erdőgazdaságnak. Az alaptervben megtervezett feltárások elmaradása esetén a beruházásukhoz szükséges pénzüssze-

geket az erdőgazdálkodás továbbra is „feleslegesen“, fennmaradó eredmény nélkül adná ki évenként faanyagmozgatási feladatai teljesítéséhez. Ez 23 év után, mint kimutatott megtakarítás, az évenként kitermelendő fatömeg nagyságától függően tiszta nyereségként fog jelentkezni.

A megtérülés idejét a figyelmen kívül hagyott egyéb nagyfontosságú erdőgazdasági előnyök, mint pl. a gépi szállítóeszközök élettartamának megnövelése, az előfeltételek biztosításával az erdészeti munkák gépesítése stb. nyilvánvalóan csökkenteni fogják a termelést közvetlen szolgáló erdőterület-vesztéssel szemben is. *Végeredményben az amortizáció 23 évnél rövidebb idő alatt fog bekövetkezni és a tervezett feltáráshálózat megépítése az erdőgazdálkodási munkák különlegesen hosszúlejáratú jellegét tekintve feltétlen gazdaságos lesz.*

Az elsőnek elkészített erdőfeltárási alapterv ismertetésével főbb vonalakban kitértem a munka összeállításának technikai és elvi problémáira, a megoldott és még meg nem oldott kérdésekre egyaránt. *Hazánk összes földrajzi tájegységére elkészülő alaptervek az erdőgazdálkodás rendszeres és részletes műszaki fejlesztésének lesznek az alapjai. Ezért a szakemberek széleskörű összefogására van szükség, hogy az alaptervek műszaki és gazdasági tervezéssel a tervszerű erdőgazdálkodás gyakorlati céljaira valóban alkalmasak és hasznosak legyenek.*

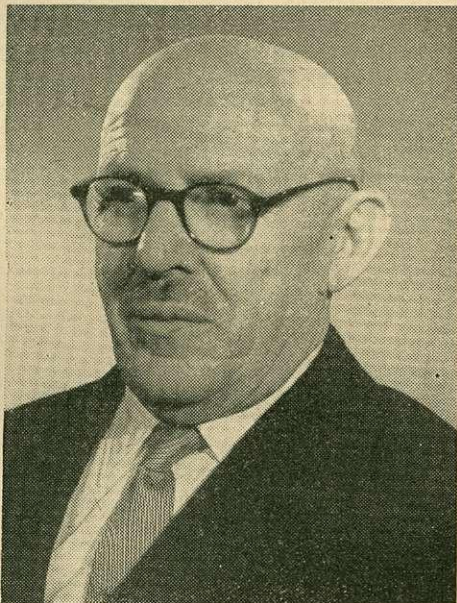

Új Kossuth-díjasaink

A kormány a Kossuth-díja II. fokozatával és a vele járó 35 000 forintos pénzjutalommal tüntette ki *dr. Greguss Pál* egyetemi tanárt, közel négy évtizedes felsőoktatási munkájáért, valamint „Xylotomische Bestimmung der heute lebenden Gymnospermen“ c. művéért.

A Kossuth-díj II. fokozatával és a vele járó 35 000 forintos pénzjutalommal tüntette ki a kormány *dr. Arany Sándort*, a mezőgazdasági tudományok doktorát, a talajtan és talajjavítás terén kifejtett tudományos munkájáért.